

Politidirektoratet

2023/017 Nasjonal retningslinje for Publisering på Politiloggen

PBS II

Dokumenteier:		Versjon:
Seksjonssjef Torgeir Haugen, Politioperativ seksjon, POD		1.0
Dokumentforvalter:	Arkivreferanse:	Godkjent dato:
KKN003, Politioperativ seksjon, POD	23/267693	31.12.2023

Dokumentnavn		Versjon	Klassifisering
Nasjonal retningslinje for publisering på Politiloggen		1.0	ÅPEN
Dokumenteier	Dokumentforvalter	Godkjent dato	Arkivreferanse
Seksjonsjef Torgeir Haugen, Politioperativ seksjon, POD	KKN003, Politioperativ seksjon, POD	31.12.2023	23/267693

Innhold

1. Formål og målgruppe.....	3
2. Roller og ansvar	4
3. Retningslinjer	5
4. Bruk av pressefeltet	9
5. Referanser.....	10
6. Dokumentrevisjon	10

Ikrafttredelse

Den nasjonale retningslinjen for publisering på Politiloggen trer i kraft 01.01.2024 og erstatter "Retningslinjer, språk og innhold: Twitter i operasjonssentralene".

Dokumentnavn		Versjon	Klassifisering
Nasjonal retningslinje for publisering på Politiloggen		1.0	ÅPEN
Dokumenteier	Dokumentforvalter	Godkjent dato	Arkivreferanse
Seksjonsjef Torgeir Haugen, Politioperativ seksjon, POD	KKN003, Politioperativ seksjon, POD	31.12.2023	23/267693

1. Formål og målgruppe

Politiloggen er politiets primære informasjonskanal for å nå ut til innbyggerne og pressen ved pågående hendelser.

Publisering på Politiloggen kan bidra til å løse politiets oppdrag.

Informasjon som publiseres på Politiloggen skal ta utgangspunkt i innbyggernes, pressens og samfunnets behov for informasjon, kommunikasjon og samhandling med politiet.

God kommunikasjon vil kunne bidra til å opprettholde og bygge tillit mellom politiet og samfunnet. Dette kan føre til økt forståelse og bedre samhandling mellom politiet og innbyggerne og mellom politiet og pressen.

Det skal kommuniseres slik at innbyggerne og andre samfunnsaktører kan ta gode valg for å ivareta egen sikkerhet, redusere risiko og forebygge kriminalitet og alvorlige hendelser. Meldinger kan brukes til å advare, varsle, få inn tips, informere og til å redusere unødvendig frykt, urettmessige trusler eller falsk informasjon som ellers kan spre seg og eskalere gjennom tradisjonelle og sosiale medier.

Ved formidling rundt større hendelser eller kompliserte budskap, kan man kombinere bruk av Politiloggen og publisering av pressemeldinger på politiet.no. Dette koordineres med kommunikasjonstaben i politidistriktet.

Dokumentnavn		Versjon	Klassifisering
Nasjonal retningslinje for publisering på Politiloggen		1.0	ÅPEN
Dokumenteier	Dokumentforvalter	Godkjent dato	Arkivreferanse
Seksjonsjef Torgeir Haugen, Politiooperativ seksjon, POD	KKN003, Politiooperativ seksjon, POD	31.12.2023	23/267693

2. Roller og ansvar

Politiet

For å få tilgang til Politiloggen må man søke om dette i Eira, selvbetjeningsportalen for politiet. Politidistriktene avgjør selv hvem som skal ha tilgang til å lese eller publisere på Politiloggen, og hvem som kan gi disse tilgangene internt.

Hver operasjonssentral bør ha en som er ansvarlig for at ansatte med publiseringstilgang på Politiloggen får den nødvendige opplæringen. Vedkommende vil også være kontaktpunkt for pressen dersom det skulle være behov for avklaringer knyttet til bruk av informasjon fra pressefeltet.

Operasjonsleder ved politidistriktets operasjonssentral er ansvarlig for det som publiseres både til innbyggerne og til pressen i Politiloggen.

Dersom man publiserer taushetsbelagte opplysninger eller personopplysninger i Politiloggen, er dette å anse som et avvik. Informasjonen skal slettes og avviket skal registreres i Synergi. Dersom det haster skal nærmeste leder gjøres oppmerksom på avviket fortløpende. Leder skal deretter følge opp i henhold til "Instruks for håndtering av brudd på personopplysningssikkerheten".

Pressen/mediene

Pressen følger pressens etiske retningslinjer om hva som kan og bør publiseres. Dette reguleres i Vær Varsom-plakaten.

Det foreligger en samarbeidsavtale mellom Politidirektoratet (POD) og Norsk Telegrambyrå (NTB). NTB drifter presseklienten på mottakersiden i Politiloggen, og gir brukertilgang til presseklienten for sine representanter. Det er krav om opplæring hos journalistene før det gis tilgang. Dette foregår i regi av NTB.

Alle redaksjonene som bruker pressefeltet i Politiloggen har oppgitt en kontaktperson. Kontaktpersonene i hver enkelt redaksjon har et ekstra ansvar, da sammen med redaktør, for at presseetiske regler følges. Politiet har kontaktinformasjon både til deltagende redaksjoner og til de enkelte redaksjoners kontaktperson, og kan ta kontakt direkte om nødvendig.

Ved gjentatte brudd på inngåtte avtaler, kan en redaksjon eller enkeltbrukere miste tilgangen til pressefeltet i Politiloggen. Dette kan ikke skje uten at presseorganisasjonene er involvert og mediets redaktør eller vedkommende frilanser, er konsultert.

Dokumentnavn		Versjon	Klassifisering
Nasjonal retningslinje for publisering på Politiloggen		1.0	ÅPEN
Dokumenteier	Dokumentforvalter	Godkjent dato	Arkivreferanse
Seksjonsjef Torgeir Haugen, Politiooperativ seksjon, POD	KKN003, Politiooperativ seksjon, POD	31.12.2023	23/267693

3. Retningslinjer

Det politiet kommuniserer ut på Politiloggen må ivareta politiets krav til taushetsplikt og personvern.

Taushetsplikt og personvern

Ansatte i politiet er pålagt taushetsplikt med hjemmel i politiloven § 24, forvaltningsloven §§ 13 til 13 f og politiregisterloven kapittel 5 og 6. Det betyr at ansatte i politiet har en plikt til å hindre andre i å få adgang eller kjennskap til taushetsbelagte opplysninger.

Etter politiregisterloven § 23 har ansatte i politiet plikt til å hindre at andre får adgang eller kjennskap til det hen i forbindelse med tjenesten eller arbeidet får vite om noens «personlige forhold». Vurderingen av om opplysninger er å anse som «personlige forhold» beror på en konkret vurdering av om opplysningene kan røpe forhold som må anses personlige eller beskyttelsesverdige. Ordlyden «noens personlige forhold» tilsvarer ordlyden i forvaltningsloven § 13 første ledd. Dette innebærer ikke at taushetsplikten gjelder for alle opplysninger om enkeltpersoner. Det må dreie seg om opplysninger som det er vanlig å ville holde for seg selv. Typiske eksempler på opplysninger om enkeltpersoner som vil være underlagt taushetsplikt er opplysninger om fysisk og psykisk helse, karakter og følelsesliv, samt visse opplysninger om familie- og hjemforhold. Fødested, fødselsdato, personnummer, statsborgerforhold, sivilstatus, yrke, bopel og arbeidssted regnet også som «personlige forhold» etter politiregisterloven § 23, i motsetning til forvaltningsloven § 13.¹

Opplysninger om lovbrudd som er begått i den private sfære er også som utgangspunkt underlagt taushetsplikt. De bakenforliggende årsaker til et lovbrudd, for eksempel sykdom, personlige problemer m.m., vil alltid være underlagt taushetsplikt.

Videre står det i politiregisterloven § 24 at taushetsplikten ikke er til hinder når den som har krav på taushet samtykker, eller ved at individualiserende kjennetegn utelates eller når opplysningene er alminnelig kjent.

Eksempelvis kan man legge ut bilder av savnede personer i media såfremt det vurderes at det foreligger et stilltiende sannsynlig samtykke fra den savnede. Pårørende skal konsulteres før bilde publiseres.

For øvrig vil et samtykke være en erklæring fra den registrerte om at han eller hun godtar en behandling av opplysninger. Samtykket må være frivillig, uttrykkelig og informert, jf. politiregisterloven § 2 nr. 7.

Politiet kan dele informasjon for å avverge eller forebygge straffbare handlinger, jf. politiregisterloven § 27. I politiregisterforskriften § 9-2 stilles det krav om at politiet må

¹ Jf.- merknadene til politiregisterloven § 23 i Ot.prp. nr.108 (2008–2009) kapittel 21.6

Dokumentnavn		Versjon	Klassifisering
Nasjonal retningslinje for publisering på Politiloggen		1.0	ÅPEN
Dokumenteier	Dokumentforvalter	Godkjent dato	Arkivreferanse
Seksjonsjef Torgeir Haugen, Politioperativ seksjon, POD	KKN003, Politioperativ seksjon, POD	31.12.2023	23/267693

inneha konkret og troverdig informasjon som tilsier at et lovbrudd vil bli begått. Utleveringen må være forholdsmessig i den konkrete situasjon, og det skal særlig legges vekt på om opplysningene formidles til en mottaker som er underlagt taushetsplikt, hvordan det kan forventes at mottaker benytter opplysningene og om opplysningene etter sin art eller kilde er beheftet med usikkerhet, jf. politiregisterloven § 27 tredje ledd.

Politiregisterloven § 34 gir uttrykk for at taushetsplikten "ikke er til hinder for at allmennheten gis opplysninger fra en straffesak" når vilkår i bestemmelsen er oppfylt. I denne sammenheng vil det særlig omfatte formålet "saklig og nøktern informasjon av hendelser av allmenn interesse." Av hensyn til allmennprevensjon er det avgjørende at opplysningene gir allmennheten grunnlag for å se at politiet håndhever alle typer kriminelle handlinger, og at det er likhet for loven. Eksempelvis kan vi som hovedregel gi ut opplysninger om yrke, alder, stedstilhørighet og kriminelle miljøer så lenge dette ikke vil kunne tilkjennegi en person. Det følger av politiregisterloven § 34 nr. 2 at politiet i utgangspunktet har en plikt til å anonymisere informasjonen som gis ut med mindre opplysningene allerede er kjent ved at saken eller personen er omtalt i media i samme sak.

Utlevering etter politiregisterloven § 34 kan også ha som formål å "bidra til oppklaring av lovbrudd", f.eks. for å få inn vitneopplysninger på etterforskningsstadiet. Man kan også gi ut opplysninger om en avsluttet straffesak i håp om å få inn nye vitneopplysninger for å få saken gjenåpnet og i beste fall oppklart.

For å vurdere hvilke personopplysninger som er egnet til å kunne oppklare kriminalitet, er det avgjørende at befolkningen får tilstrekkelig opplysninger til at de vil forstå hvem politiet ønsker opplysninger om, og hvem de bør ta sine forhåndsregler mot. Alt fra navn, bosted, fantomtegninger og bilder kan være egnede personopplysninger, men det må alltid foreligge et rimelig forhold mellom det formålet som begrunner at informasjonen gis ut, og hensynet til den omtaltes personvern. Dette må avgjøres konkret i hver enkelt sak.

Alle opplysninger som kan knyttes til en person, enten indirekte eller direkte, defineres som personopplysninger². Navn og bilder er eksempler på personopplysninger. Opplysninger om rasemessig eller etnisk opprinnelse, politisk, religiøs eller filosofisk overbevisning eller fagforeningstilhørighet, helseopplysninger eller opplysninger om en persons seksuelle forhold eller seksuelle orientering er å anse som sensitive personopplysninger³.

Opplysninger "der det ut fra hensynet til etterforskningen i den enkelte sak, hensynet til spanings- og etterretningsvirksomheten eller hensynet til politiets operative virksomhet og organiseringen av denne er nødvendig å holde hemmelig," er taushetsbelagte etter politiregisterloven § 23 annet ledd.

Politiet deler opplysninger til pressen for at pressen kan utføre sitt arbeid og i tråd med politiregisterloven § 34.

² Jf. politiregisterloven § 2

³ Jf. personopplysningsloven GDPR artikkel 9

Dokumentnavn		Versjon	Klassifisering
Nasjonal retningslinje for publisering på Politiloggen		1.0	ÅPEN
Dokumenteier	Dokumentforvalter	Godkjent dato	Arkivreferanse
Seksjonsjef Torgeir Haugen, Politioperativ seksjon, POD	KKN003, Politioperativ seksjon, POD	31.12.2023	23/267693

Følgende prinsipper skal legges til grunn når informasjon deles i Politiloggen:

- Vi formidler saklig og nøkternt i et klart språk som er enkelt og forståelig.
- Vi formidler godt vurderte budskap på det som er egnet å publisere.
- Vi unngår å bruke humor, dikt og limericker.
- Vi unngår identifisering i det som publiseres.
- Vi forholder oss til taushetsplikt og personvern.
- Vi er høflige og hensynsfulle, og respekterer og beskytter mennesker i utsatte situasjoner.
- Vi skaper tillit og trygghet slik at andre tør å ta kontakt med politiet.

Som hovedregel bør vi forsøke å legge ut meldinger om hendelser og tiltak som er synlige og kan påvirke innbyggerne. Verifiser alltid at opplysningene man legger ut alene eller i kombinasjon, ikke identifiserer hvem saken dreier seg om. Ved tvil bruker man kommunenavn eller en videre geografisk betegnelse på et område og unngår et spesifikt gatenavn eller stedsnavn. Under finner dere noen eksempler på hva slags hendelser vi bør og kan legge ut informasjon om, og noen eksempler på hendelser som vi ikke bør legge ut informasjon om. Merk dere at listen under ikke er uttømmende.

Politiet bør publisere meldinger om:

- trafikkulykker som kan påvirke innbyggernes ferdsel,
- pågående oppdrag med flere enheter og nødetater,
- store alvorlige hendelser og kriser,
- fare for befolkningen, som for eksempel ras- eller flomfare,
- øvelser som er synlig for innbyggerne og nærmiljøet,
- pålegg fra politiet til innbyggerne, som for eksempel: Hold dere innendørs, forlat området, ferdselsforbud, flyforbud og informasjon om sperringer,
- ønsker fra politiet til innbyggerne, som for eksempel hjelp til pågripelse, innhenting av vitneopplysninger, hjelp til å finne savnede og hjelp i forbindelse med redningsaksjoner.

Politiet kan publisere meldinger om:

- dyr (savnet meldinger, påkjørsel, osv.)
- arrangementer og andre planlagte hendelser som kan påvirke innbyggerne og nærmiljøet,
- ordensforstyrrelser,
- pågripelser,
- forebyggende informasjon og tiltak,
- gjennomførte trafikkontroller.

Dokumentnavn		Versjon	Klassifisering
Nasjonal retningslinje for publisering på Politiloggen		1.0	ÅPEN
Dokumenteier	Dokumentforvalter	Godkjent dato	Arkivreferanse
Seksjonsjef Torgeir Haugen, Politioperativ seksjon, POD	KKN003, Politioperativ seksjon, POD	31.12.2023	23/267693

Politiet bør som hovedregel ikke publisere meldinger om:

- detaljer om pågående etterforskning,
- psykiatri og selvdrap – det er greit å informere om synlig tiltak som iverksettes som følge av slike hendelser, for eksempel dersom et selvdrap fører til stenging av broer, veier etc.,
- personlige tragedier,
- vold i nære relasjoner.

Følg også politiets øvrige prinsipper for kommunikasjon:

- **Åpen.** De som er i kontakt med politiet skal møtes med respekt av en etat som er lyttende og imøtekommende. Dersom politiet ikke velger åpenhet, skal det være en god grunn.
- **Aktiv.** Politiet skal ha en aktiv tilnærming til kommunikasjon og selv gå hurtig ut med informasjon så lenge det er forsvarlig. Informasjon som bidrar til å redde liv og helse og begrense skadevirkninger formidles uten ugrunnet opphold.
- **Etterrettelig.** Informasjon fra politiet skal være etterrettelig, men trenger ikke umiddelbart å være fullstendig. Vi skal gis ut det politiet foreløpig vet, for deretter å komme tilbake med mer informasjon.
- **Tydelig.** Informasjon fra politiet skal formidles på et korrekt, godt og klart språk som alle kan forstå.
- **Tilgjengelig.** Politiet skal være tilgjengelig for media, involverte og innbyggere for øvrig.
- **Målrettet.** Kommunikasjon er et virkemiddel for å nå politiets mål. Politiet kommuniserer derfor målrettet, slik at informasjonen når fram til våre målgrupper
- **Helhetlig.** Politiets informasjon skal være koordinert med våre samvirkepartnere, slik at den framstår helhetlig for mottakere.
- **Prosesskommunikasjon.** Dersom politiet ikke kan si så mye om selve saken, skal det informeres om hva vi gjør og hvorfor.
- **Linjeprinsippet.** Kommunikasjonsoppgaver følger saksansvaret. Informasjon og kommunikasjon må derfor vurderes på lik linje med andre typer virkemidler for å nå målene
- **Lederansvar.** Kommunikasjon og informasjon er et lederansvar. Oppgavene kan delegeres, men ikke ansvaret.

Dokumentnavn		Versjon	Klassifisering
Nasjonal retningslinje for publisering på Politiloggen		1.0	ÅPEN
Dokumenteier	Dokumentforvalter	Godkjent dato	Arkivreferanse
Seksjonsjef Torgeir Haugen, Politioperativ seksjon, POD	KKN003, Politioperativ seksjon, POD	31.12.2023	23/267693

4. Bruk av pressefeltet

Pressefeltet i Politiloggen skal brukes for deling av både praktisk og faglig informasjon til pressen. Politiet skal være en troverdig og pålitelig kilde til informasjon. Bruk av pressefeltet vil kunne bidra til dette.

Hovedprinsippet er at det som formidles muntlig til pressen, også kan formidles skriftlig i pressefeltet.

Informasjonen i pressefeltet kan publiseres av pressen. Politiet kan be om at informasjon ikke publiseres eller at publisering utsettes, men det er til slutt pressen selv som avgjør hva de skal publisere. Politiet må derfor også forholde seg til taushetsplikten og personvernreglene i pressefeltet.

Det vil alltid være opp til den enkelte redaksjon å avgjøre hvordan man behandler informasjonen, og at den behandles i tråd med Vær Varsom-plakaten.

Eksempler på bruk av pressefeltet:

- Nærmere rundt adressen/stedet for hendelser der hvor dette er formålstjenlig og ikke identifiserende.
- Opplysninger om at innsatsleder er på vei, og når og hvordan innsatsleder og/eller operasjonsleder er tilgjengelig for pressen.
- Prosessinfo.
- Litt mer om involverte, men da uten å identifisere.
- Hvem som svarer media når operasjonssentralen er ferdig med hendelsen.
- Svare ut sentrale spørsmål som pressen stiller på telefon.
- Når det er synlig politi et sted, men det av ulike årsaker ikke ønskes omtalt.
- Forklare at det er hektisk og at man ikke kan svare, man samtidig opplyse når oppdatering kan forventes.

Det kan være hendelser hvor bare pressefeltet og ikke publikumsfeltet brukes. Eksempel på dette er der politiet bistår helsevesenet og har flere synlige patruljer på stedet. Dette er normalt ikke noe pressen omtaler, og en melding om dette i pressefeltet kan begrense telefoner til politiet.

Dokumentnavn		Versjon	Klassifisering
Nasjonal retningslinje for publisering på Politiloggen		1.0	ÅPEN
Dokumenteier	Dokumentforvalter	Godkjent dato	Arkivreferanse
Seksjonssjef Torgeir Haugen, Politioperativ seksjon, POD	KKN003, Politioperativ seksjon, POD	31.12.2023	23/267693

5. Referanser

Vær Varsom-Plakaten: [Vær Varsom-plakaten](#)

Nasjonal retningslinje for mediehandtering i politiet: [Nasjonal retningslinje for mediehandtering i politiet](#)

Politi-loven. (1995). Lov om politiet (LOV-1995-08-04-53) §24: [Politi-loven](#)

Politiregisterloven. (2010). Lov om behandling av opplysninger i politiet og påtalemyndighet (LOV-2010-05-28-16) [Politiregisterloven](#)

Forvaltningsloven. Lov om behandlingsmåter i forvaltningssaker (LOV-1967-02-10). [Forvaltningsloven](#)

Instruks for håndtering av brudd på personopplysningssikkerheten: [Instruks for håndtering av brudd på personopplysningssikkerheten](#)

Etatsinstruks for personvern: [Etatsinstruks for personvern](#)

6. Dokumentrevisjon

Versjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeider	Dokumenteier
1.0	31.12.23	Nasjonal retningslinje for publisering på Politiloggen	KKN003	Seksjonssjef Torgeir Haugen